

БѢЛИЯТЬ КОНЬ

(Споменъ)

Бѣлиятъ конь на дѣдо Панайотъ Хитовъ е още предъ очите ми, макаръ че отъ 1885 г. — последниятъ путь когато го видѣхъ — да се е завъртѣлъ цѣлъ половинъ вѣкъ. Коньтъ, като че ли чувствуваше кого носи. Той треперѣше цѣлъ отъ вълнение, удряше нервно преднитѣ си крака въ турския калдъръмъ на улицата и изглеждаше въ всѣки моментъ готовъ да полети. Дѣдо Панайотъ Хитовъ държеше здраво развѣлнувания конь, обрѣщаше се налѣво и надѣсно и даваше нѣкои наредждания или заповѣди. На 6 септемврий 1885 г., следъ обявяването на съединението на Източна Румелия съ Княжеството, юнашкото сърдце на този старъ хайдутинъ се бѣ пробудило и забило съ юнашки сили. Границата на югъ бѣ открита, и всѣки част турска кавалерия можеше да навлѣзе въ васалната Източна Румелия и възстанови властъта на султана. Румелийските войски бѣха незначителни и едва се мобилизираха, а полковетѣ на князъ Александъръ, върху които възлагахме единствено надежди, бѣха още далечъ. Трѣбваше да се бѣрза и изпрати стража на югъ за всѣки случай. Юнашкото сърдце на слivenските патриоти се бѣ пробудило сѫщо и тѣ образуваха набѣрже една кавалерийска команда, все отъ доброволци, повечето отъ които не бѣха служили въ войската и не умѣяха нито да ездятъ, нито да въртятъ пушка. Но патриотическото въодушевление бѣ на върха си и по тѣзи второстепенни въпроси никой не мислѣше. Набѣрзо стѣкмената кавалерийска команда възлагаше надеждитѣ си изключително върху началника си, стария и изпитанъ воевода, дѣдо Панайотъ Хитовъ, и доброволците не грѣшеха. Ние, момчета отъ долнитѣ класове на гимназията, следѣхме съ въторогъ всѣко негово движение, а сърдцето ни се топлѣше отъ гледката на хайдушкия му видъ. На бѣлия конь воеводата изглеждаше, съ огромнитѣ си мустаци, острия и заповѣднически погледъ, и мжжко дѣржание, внушителенъ и великолепенъ. А веднажъ ние